

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG THỰC TẬP SƯ PHẠM CỦA SINH VIÊN NGÀNH SƯ PHẠM TIỂU HỌC, TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƠN LA - THỰC TRẠNG VÀ BIỆN PHÁP KHẮC PHỤC

Bùi Thị Thùy - Trường Cao đẳng Sơn La

Ngày nhận bài: 09/01/2018; ngày sửa chữa: 11/01/2018; ngày duyệt đăng: 24/01/2018.

Abstract: This article presents the reality of management of pedagogic practice of students majoring in primary education at Son La College. Also, the article proposes some solutions to overcome existing difficulties in pedagogic practice management such as innovating organization, developing the managerial staff, making and approving plans, practicing and evaluating the plans and investing money in materials needed for pedagogic practice. Finally, practical tests of management methodologies to control pedagogic practice of students in Son La College are suggested in this work.

Keywords: Reality, solutions, pedagogic practice of students.

1. Mở đầu

Thực tập sư phạm (TTSP) không chỉ là quá trình rèn nghề cho sinh viên (SV) sư phạm mà còn là quá trình SV trải nghiệm, vận dụng những tri thức lí luận vào thực tiễn giảng dạy, giáo dục trong nhà trường. Đồng thời, TTSP cũng là một dịp để SV tiếp xúc với thực tế trường tiểu học tăng thêm lòng yêu nghề, mến trẻ, là hình thức cần thiết để SV áp dụng một cách tích cực những kiến thức vào thực tế, hình thành và củng cố những kĩ năng sư phạm cơ bản.

Bài viết tập trung tìm hiểu thực trạng công tác quản lí hoạt động TTSP của SV Cao đẳng tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La; từ đó phân tích nguyên nhân, đề xuất một số biện pháp khắc phục nhằm nâng cao chất lượng TTSP cũng như chất lượng đào tạo của nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

Khoa Sư phạm Tiểu học - Mầm non là khoa đào tạo giáo viên tiểu học, mầm non được thành lập năm 2002. Hiện nay, Khoa có 30 cán bộ, giảng viên (GV), 03 bộ môn: Giáo dục Tiểu học, Giáo dục Mầm non, Giáo dục Nghệ thuật với 1.076 SV; riêng Bộ môn Giáo dục Tiểu học quản lí 778 SV chuyên ngành Tiểu học gồm cao đẳng tiểu học (CĐTH) K51 có 228 SV, CĐTH K52 có 229 SV, CĐTH K53 có 212 SV, trung cấp tiểu học có 109 SV.

Mỗi năm học, trung bình có trên 200 SV TTSP năm thứ 2 (TTSP lần 1) và trên 200 SV TTSP năm thứ 3 (TTSP lần 2) tại các trường tiểu học trên địa bàn TP. Sơn La và huyện Mai Sơn. Đây là những nơi tập trung nhiều trường tiểu học cơ bản đáp ứng các tiêu chí của Cơ sở TTSP, cụ thể: có phong trào và chất lượng giáo dục tốt; có đội ngũ giáo viên nhiệt tình, có năng lực và kinh nghiệm sư phạm để hướng dẫn thực tập cho SV sư phạm; cơ sở vật chất và

thiết bị dạy học đảm bảo cho SV sư phạm TTSP; môi trường sư phạm tốt.

2.1. Thực trạng hoạt động thực tập sư phạm của sinh viên ngành Sư phạm tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La

Để đánh giá được thực trạng hoạt động, chúng tôi tiến hành phương pháp điều tra bằng phiếu trắc nghiệm khảo sát nhận thức của 250 cán bộ quản lí (CBQL) và GV hướng dẫn TTSP về mức độ thực hiện các nội dung (thời gian khảo sát từ 20/02/2016 đến 03/04/2016, học kì II năm học 2015-2016). Cụ thể:

2.1.1. Tổ chức thực tập sư phạm

SV sư phạm đi thực tập được chia thành đoàn, theo hình thức: Cơ sở đào tạo giáo viên cử một GV sư phạm làm trưởng đoàn đến các cơ sở thực tập để cùng với giáo viên ở cơ sở thực tập hướng dẫn SV thực tập. Mỗi đoàn khoảng 30-40 em, trưởng đoàn là GV Khoa Sư phạm Tiểu học - Mầm non. Các phó đoàn là SV được lựa chọn trong cán bộ lớp có năng lực trong học tập cũng như biết cách tổ chức quản lí các hoạt động để giúp việc cho trưởng đoàn. Các đoàn được chia SV thành các nhóm chủ nhiệm + chuyên môn (7 nhóm SV/đoàn) để tạo điều kiện thuận lợi cho SV trao đổi, thảo luận các vấn đề liên quan đến chuyên môn một cách dễ dàng.

Từng SV thực hiện đầy đủ các nội dung TTSP theo chỉ đạo của GV hướng dẫn, đúng tiến độ trong Kế hoạch đã được phê duyệt.

2.1.2. Nội dung chương trình thực tập sư phạm và tiêu chí đánh giá, xếp loại

* Nội dung chương trình TTSP bao gồm:

Tìm hiểu thực tế giáo dục, thực tập làm chủ nhiệm lớp và công tác Đội, thực tập giảng dạy, làm báo cáo thu hoạch.

Hoạt động TTSP năm thứ 2 (lần 1) và TTSP năm thứ

3 (lần 2) đều bao gồm các nội dung nêu trên nhưng có mục tiêu khác nhau:

- Mục tiêu đối với TTSP năm thứ 2 (lần 1): + Cùng cố, hệ thống hoá kiến thức, kĩ năng đã được học và thực hành ở năm thứ 1 và để chuẩn bị tốt cho đợt thực tập ở năm thứ 3; + Giúp SV sư phạm tìm hiểu thực tế giáo dục, tiếp xúc với học sinh và giáo viên các trường tiểu học, qua đó hình thành tình cảm nghề nghiệp, thúc đẩy quá trình tự rèn luyện theo yêu cầu của nghề nghiệp; + Giúp SV sư phạm tập làm một số công việc về giáo dục và giảng dạy của giáo viên tiểu học, theo yêu cầu của chương trình đào tạo giáo viên trình độ cao đẳng.

- Mục tiêu đối với TTSP năm thứ 3 (lần 2): + Giúp SV nắm vững những quy định về nhiệm vụ, quyền hạn, chuẩn chức danh nghề nghiệp của người giáo viên tiểu học, phần đầu đạt chuẩn và trở thành giáo viên giỏi; + Tạo điều kiện cho SV chủ động, sáng tạo trong việc vận dụng kiến thức đã học và rèn luyện các kĩ năng giáo dục và dạy học trong thực tế trường tiểu học, từ đó hình thành năng lực sư phạm; + Kết quả thực tập sư phạm năm thứ 3 là một trong những điều kiện để SV được công nhận tốt nghiệp; + Giúp nhà trường, các cấp quản lí giáo dục có cơ sở đánh giá chất lượng đào tạo giáo viên, từ đó đề xuất phương hướng nâng cao chất lượng đào tạo, sử dụng và bồi dưỡng giáo viên.

* *Tiêu chí đánh giá TTSP* như sau:

Điểm thực tập giảng dạy: Chuẩn bị (1,5 điểm); Nội dung (2 điểm); Phương pháp (3 điểm); Phương tiện (1 điểm); Tổ chức (1,5 điểm); Kết quả (1 điểm).

Điểm thực tập chủ nhiệm: Tinh thần thái độ, ý thức và trách nhiệm (2 điểm); Xây dựng kế hoạch (3 điểm); Mức độ hoàn thành kế hoạch (3 điểm); Sáng tạo trong thực hiện kế hoạch (2 điểm).

Điểm ý thức tổ chức kỉ luật: Chấp hành tốt nội quy đoàn thực tập, nội quy trường thực tập và những quy định của địa phương nơi trường đóng (3 điểm); Tinh thần ý thức tham gia các nội dung thực tập (3 điểm); Mối quan hệ với bạn bè, giáo viên trường thực tập và nhân dân địa phương nơi trường đóng (2 điểm); Ý thức với công việc, tác phong mô phạm, sự năng nổ, nhiệt tình (2 điểm).

Điểm báo cáo thu hoạch: Tinh thần ý thức, thái độ (3 điểm); Đúng mẫu kế hoạch (1 điểm); Đầy đủ các nội dung đã tiếp thu (2 điểm); Đánh giá nội dung thu hoạch (3 điểm); Trình bày (1 điểm).

Tất cả các nội dung của đợt TTSP của SV đều được đánh giá cho điểm, tính hệ số và lấy một điểm tổng hợp chung. Việc đánh giá được thực hiện bằng các phiếu cụ thể cho từng nội dung, được đánh giá theo thang điểm 10 và xếp loại như sau: *Xuất sắc: đạt từ điểm 9-10; Giỏi: đạt từ điểm 8 đến cận 9; Khá: đạt từ điểm 7 đến cận 8;*

Trung bình khá: đạt từ điểm 6 đến cận 7; Trung bình: đạt từ điểm 5 đến cận 6; Không đạt: dưới điểm 5. Tiêu chí đánh giá trên luôn được đảm bảo đúng nguyên tắc, đúng quy chế TTSP do cấp trên quy định.

Để đánh giá mức độ thực hiện nội dung TTSP của SV, chúng tôi sử dụng phương pháp điều tra bằng phiếu trắc nghiệm khảo sát ý kiến của 250 CBQL và GV hướng dẫn TTSP về mức độ thực hiện 4 nội dung TTSP nêu trên.

Về cơ bản, CBQL và GV hướng dẫn TTSP đánh giá mức độ thực hiện các nội dung TTSP của SV CĐTH Trường Cao đẳng Sơn La là tương đối tốt, trong đó nội dung thực tập giảng dạy và thực tập giáo dục (thực tập chủ nhiệm) được đánh giá cao hơn cả. Ở từng nội dung TTSP, CBQL và GV hướng dẫn đánh giá có sự tương đồng nhau. Nội dung được đánh giá cao nhất là *thực tập giảng dạy*; thứ hai là *thực tập giáo dục*; thứ 3 là *tìm hiểu thực tế*; nội dung được đánh giá thấp nhất ở mức trung bình khá là *báo cáo thu hoạch*. Trung bình chung giữa đánh giá của CBQL so với GV hướng dẫn về mức độ thực hiện các nội dung TTSP có sự chênh lệch nhưng không đáng kể.

Ở từng nội dung TTSP, CBQL và GV hướng dẫn đánh giá có sự tương đồng nhau về thứ bậc, nhưng chênh lệch về mức độ: So với GV, CBQL đánh giá cao hơn ở nội dung 2 và 3, đánh giá thấp hơn ở nội dung 1 và 4.

2.1.3. Sử dụng phương tiện dạy học trong hoạt động thực tập sư phạm

Phương tiện sử dụng trong TTSP bao gồm: Máy chiếu, tranh ảnh, bảng phấn, băng đài, video, tài liệu phát tay... Kết quả khảo sát cho thấy: Phương tiện dạy học phổ biến nhất mà SV “rất thường xuyên” sử dụng là bảng phấn. Tiếp theo bảng phấn là băng đài, video, tài liệu phát tay và tranh ảnh cũng được SV sử dụng ở mức “rất thường xuyên” và “thường xuyên”. Trong khi đó, chỉ có một số ít SV sử dụng phần mềm PowerPoint trên máy tính kết hợp với projector. Điều này có thể lí giải được bởi không phải trường phổ thông nào cũng có các phương tiện hỗ trợ cho việc sử dụng máy chiếu, và cũng không phải SV nào cũng có đủ trình độ kĩ thuật về vi tính để sử dụng các trang thiết bị hiện đại này.

2.2. Thực trạng tổ chức, quản lí, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện hoạt động thực tập sư phạm cho sinh viên ngành Sư phạm tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La

2.2.1. Trách nhiệm tổ chức, quản lí, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện hoạt động thực tập sư phạm

* *Đối với Trường Cao đẳng Sơn La:*

- Lập kế hoạch TTSP, ấn định nội dung, thời gian, số lượng các đoàn cho các năm thứ 2 và 3, chọn địa điểm thực tập và dự trù kinh phí.

- Chủ động phối hợp với các Sở GD-ĐT thống nhất kế hoạch TTSP, thành lập ban chỉ đạo thực tập cấp tỉnh.

- Ra quyết định thành lập Ban chỉ đạo thực tập của cơ sở gồm đại diện Ban Giám hiệu, các phòng, ban và chủ nhiệm khoa để tổ chức, điều hành và xét duyệt các kết quả thực tập.

** Đối với Sở GD-ĐT Sơn La:*

- Theo kế hoạch đã thống nhất với Trường Cao đẳng Sơn La, Sở GD-ĐT giao nhiệm vụ cho các phòng GD-ĐT cấp huyện chọn các cơ sở thực tập và triển khai kế hoạch thực tập.

- Ra quyết định thành lập Ban Chỉ đạo thực tập cấp tỉnh. Ban chỉ đạo thực tập cấp tỉnh có nhiệm vụ theo dõi, chỉ đạo các phòng GD-ĐT cấp huyện làm tốt công tác tổ chức thực tập và tổ chức hội nghị rút kinh nghiệm sau đợt thực tập.

** Đối với các Phòng GD-ĐT cấp huyện:*

- Chọn các cơ sở thực tập có đủ điều kiện để triển khai kế hoạch thực tập cho SV.

- Ra quyết định thành lập Ban Chỉ đạo thực tập cấp huyện. Ban chỉ đạo thực tập cấp huyện có nhiệm vụ theo dõi, chỉ đạo, kiểm tra các cơ sở thực tập thực hiện tốt kế hoạch và đánh giá kết quả thực tập của SV một cách khách quan và thống nhất.

** Đối với cơ sở thực tập (các trường tiểu học):* Mỗi cơ sở thực tập thành lập một ban chỉ đạo thực tập do Hiệu trưởng làm trưởng ban, GV Trường Cao đẳng Sơn La làm Phó ban, các tổ trưởng hay nhóm trưởng chuyên môn có SV thực tập làm ủy viên. Ban chỉ đạo của cơ sở thực tập có nhiệm vụ: đón tiếp SV, tạo mọi điều kiện thuận lợi cho SV thực tập; cử giáo viên hướng dẫn thực tập; lập kế hoạch hướng dẫn SV thực tập; quản lý SV trong thời gian thực tập; đánh giá, xếp loại SV khi kết thúc đợt thực tập; đề nghị khen thưởng, kỉ luật SV có thành tích hoặc vi phạm nội quy, quy chế thực tập; viết báo cáo kết quả thực tập, lập hồ sơ thực tập của từng SV sư phạm gửi về Trường Cao đẳng Sơn La; tổ chức rút kinh nghiệm sau đợt thực tập để làm tốt cho các năm sau.

2.2.2. Một số hạn chế, bất cập trong công tác thực tập sư phạm

Từ thực tiễn trực tiếp tham gia chỉ đạo thực hiện công tác TTSP cho SV cao đẳng ngành Sư phạm tiểu học Trường Cao đẳng Sơn La, đồng thời lắng nghe ý kiến của các đồng nghiệp, CBQL và giáo viên hướng dẫn TTSP tại các trường tiểu học, chúng tôi nhận thấy, chương trình TTSP được nhà trường tổ chức khá chặt chẽ. Tuy nhiên, công tác TTSP hiện nay vẫn còn một số bất cập chủ yếu sau:

- SV khó vận dụng phương pháp mới trong thời gian thực tập do giữa kiến thức được học trong trường cao

đẳng và thực tế tại trường tiểu học có khoảng cách: ở trường dạy những gì cho là cần thiết để trở thành giáo viên tiểu học, trong thực tế khác với việc dạy và rèn những kĩ năng mà người giáo viên cần có khi tác nghiệp.

- Sự phối hợp giữa Trường Cao đẳng Sơn La và các trường tiểu học thiếu chặt chẽ, ngoài đợt thực tập hầu như rất ít có liên lạc giữa Khoa Sư phạm Tiểu học - Mầm non với giáo viên các trường tiểu học nên không có điều kiện thường xuyên cập nhật kiến thức của giáo viên tiểu học để việc thực tập được phối hợp nhịp nhàng.

- Việc đánh giá kết quả TTSP của SV còn gặp nhiều điều bất cập, mặc dù có phiếu đánh giá khá chi tiết: Sự chênh lệch về đánh giá từ trường này sang trường khác, từ giáo viên hướng dẫn này sang giáo viên khác; điểm thực tập thường không phản ánh được thực chất hoạt động thực tập của giáo sinh; mục tiêu thực tập sư phạm cũng chưa được thực hiện triệt để nên ý kiến rất khác nhau về công tác chỉ đạo thực tập.

- Hệ thống cơ sở vật chất ở các trường tiểu học có SV về thực tập vẫn còn hạn chế mặc dù đã được đầu tư.

- Các điều kiện đảm bảo cho hoạt động TTSP chậm thay đổi, không theo kịp với sự thay đổi của giá cả thị trường, thiếu tính động viên khích lệ đối với những người trực tiếp tham gia chỉ đạo thực hiện hoạt động TTSP.

Tóm lại, hoạt động TTSP của Trường Cao đẳng Sơn La hiện nay vẫn còn không ít hạn chế, bất cập, cần có những biện pháp phù hợp để điều chỉnh nhằm nâng cao chất lượng TTSP của SV.

2.3. Một số biện pháp nâng cao chất lượng hoạt động thực tập sư phạm của sinh viên ngành Sư phạm tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La

Trên cơ sở thực trạng về hoạt động TTSP của SV ngành Sư phạm Tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La, chúng tôi đề xuất một số biện pháp nhằm khắc phục hạn chế, nâng cao chất lượng hoạt động TTSP dựa trên các căn cứ, yêu cầu, cơ sở tổ chức quản lí, các nguyên tắc khoa học, thực tiễn, khả thi, đồng bộ. Cụ thể:

2.3.1. Thực hiện nghiêm túc quy định về phân cấp trách nhiệm tổ chức, quản lí, chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện hoạt động thực tập sư phạm; đổi mới, hoàn thiện bộ máy tổ chức

Cơ cấu tổ chức bộ máy quyết định toàn bộ quá trình hoạt động của tổ chức. Cơ cấu tổ chức gọn nhẹ, linh hoạt, phù hợp với yêu cầu và một tập thể mạnh với những con người đủ phẩm chất, năng lực sẽ giúp cho việc thực hiện các nhiệm vụ một cách nhanh chóng, đạt hiệu quả cao. Cụ thể: 1) Hiệu trưởng là người trực tiếp chỉ đạo và quyết định công việc của các đơn vị chức năng; 2) Phòng Tổ chức cán bộ: Tham mưu, giúp Hiệu trưởng trong công tác quản lí, tổ chức việc kiểm tra, giám sát, đánh giá quá trình thực hiện; 3) Phòng Đào

tạo: xây dựng kế hoạch tổng thể về TTSP trong phạm vi toàn trường, gồm nội dung, cách thức tiến hành, phương pháp đánh giá, kinh phí trình Hiệu trưởng phê duyệt; 4) Khoa Sư phạm Tiểu học - Mầm non: Xây dựng kế hoạch chi tiết về hoạt động TTSP, phương pháp đánh giá, nội dung TTSP, lập danh sách, đề xuất trường đoàn, dự trù kinh phí, lấy ý kiến các phòng liên quan trình lãnh đạo nhà trường phê duyệt; 5) Phòng Khảo thí & Đảm bảo chất lượng: Xây dựng các công cụ đánh giá, tổ chức giám sát và tham gia đánh giá kết quả TTSP; 6) Trường tiểu học: Là đối tác hướng dẫn, hỗ trợ, giám sát và đánh giá tổ chức thực hiện hoạt động TTSP.

2.3.2. Phát triển đội ngũ quản lý, chỉ đạo hoạt động thực tập sư phạm:

- Xây dựng quy hoạch chi tiết, cụ thể và hợp lý để chủ động phát triển đội ngũ quản lý, chỉ đạo thực tập nhằm làm cơ sở, là điều kiện bảo đảm cho việc xây dựng và phát triển có đủ về số lượng, có cơ cấu hợp lý và đồng bộ, trình độ và năng lực được nâng cao đáp ứng được yêu cầu sự nghiệp giáo dục cấp tiểu học. Có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng GV chỉ đạo thực tập, giảng viên được trang bị đầy đủ các kiến thức về TTSP như: Giao tiếp, lập kế hoạch, tổ chức triển khai, chỉ đạo kiểm tra và đánh giá hoạt động TTSP. Việc đào tạo, bồi dưỡng phải có mục đích, mục tiêu và yêu cầu nhiệm vụ rõ ràng, cụ thể.

- Rà soát, đánh giá năng lực hiện tại của đội ngũ chỉ đạo TTSP bao gồm: Lập kế hoạch rà soát, đánh giá; Phòng Tổ chức cán bộ, Phòng Đào tạo tiến hành thống kê số lượng đội ngũ GV chỉ đạo thực tập để có thể nắm chắc được sự “thiếu hụt” hoặc “dư thừa”.

2.3.3. Hoàn thiện cơ chế quản lý hoạt động thực tập sư phạm:

- Gắn kết các đơn vị chức năng phối kết hợp cùng nhau hoạt động, là phương tiện để các đơn vị thực hiện theo đúng yêu cầu quản lý cần.

- Cơ chế điều phối hoạt động: Vận hành, hoạt động thực hiện thông qua phân cấp nhiệm vụ và quy trình vận hành giữa các đơn vị.

- Cơ chế tài chính: có cơ chế phát triển nhân sự khuyến khích các tổ chức đơn vị, cá nhân tham gia tài trợ, giúp đỡ quá trình TTSP; chi trả nhiều hơn cho các đối tượng tham gia vào quản lý, chỉ đạo TTSP; tặng gói kinh phí tài chính cho hoạt động TTSP; khen thưởng cho cá nhân hoạt động tốt; có một khoản kinh phí nhất định dành cho kí kết hợp đồng, tăng cường các nguồn thu.

- Cơ chế cơ sở vật chất: Đầu tư mua sắm trang thiết bị hiện đại và cần thiết phục vụ cho quá trình TTSP, khuyến khích thu hút sự tự nguyện đóng góp cơ sở vật chất cho hoạt động TTSP, cơ chế thu chi hợp lý, tăng tài chính cho báo cáo TTSP, tăng kinh phí cho Hội đồng

đánh giá, bổ sung cơ sở vật chất hỗ trợ kinh phí cho SV trong quá trình TTSP.

- Cơ chế phát triển đối tác trong TTSP: Lên kế hoạch phát triển, thiết lập quan hệ hỗ trợ tài chính với các đối tác; sắp xếp lịch trình, nội dung gặp và làm việc với đối tác, triển khai các hoạt động hợp tác cụ thể; có kế hoạch định kì tổng kết, đánh giá hiệu quả hoạt động hợp tác với từng đối tác cụ thể theo tiêu chí đã xây dựng.

2.3.4. Chỉ đạo xây dựng và phê duyệt kế hoạch thực tập sư phạm

Nhằm đảm bảo tính hiệu quả và tính khả thi của biện pháp, xây dựng một chiến lược tổng thể để đạt được các mục tiêu đã đặt ra, triển khai một hệ thống các kế hoạch để thống nhất và phối hợp các hoạt động một cách nhịp nhàng.

Trên cơ sở kế hoạch tổng thể của Phòng Đào tạo, Khoa Sư phạm Tiểu học - Mầm non cần: - *Bước 1*: Chuẩn bị về nội dung công việc, con người, thời gian, cơ sở vật chất, tài chính; - *Bước 2*: Tổ chức thực hiện: Phân công người chỉ đạo, hướng dẫn SV, giám sát, tổng hợp, báo cáo kết quả TTSP tại các trường tiểu học về Phòng Đào tạo; - *Bước 3*: Đánh giá kết quả hoạt động: Tổ chức sinh hoạt chuyên môn, GV báo cáo những ưu, hạn chế, khắc phục, điểm mới trong chỉ đạo TTSP. Trường Bộ môn chăm báo cáo thu hoạch của SV về các nội dung đã thu được qua đợt thực tập dưới sự giám sát của Phòng Khảo thí & Đảm bảo chất lượng.

2.3.5. Chỉ đạo triển khai và kiểm tra, đánh giá việc thực hiện hoạt động thực tập sư phạm:

- Chỉ đạo: Thực hiện tốt các nội dung về hoạt động TTSP, chế độ báo cáo đột xuất hoặc định kì...

- Kiểm tra: Thành lập các đoàn kiểm tra, tổ chức kiểm tra thường xuyên, kiểm tra đột xuất từ khi triển khai đến khi kết thúc đợt TTSP.

- Đánh giá: Cần xây dựng hệ thống tiêu chí đánh giá kết quả quản lý TTSP, triển khai rộng rãi trong toàn trường, tổng kết, điều chỉnh hoạt động đánh giá hàng năm về TTSP báo cáo Hiệu trưởng.

- Tổ chức kiểm tra, đánh giá việc thực hiện hoạt động TTSP phải đảm bảo các nguyên tắc: khách quan, công bằng, bình đẳng dân chủ, hệ thống và thứ bậc, phát triển, phối hợp.

2.3.6. Tăng cường cơ sở vật chất, đầu tư tài chính và thiết bị phục vụ hoạt động thực tập sư phạm, cụ thể:

- Nhanh chóng hoàn thiện các danh mục thiết bị dạy học tối thiểu hỗ trợ cho SV giảng dạy trình Hội đồng đào tạo xem xét và phê duyệt.

- Xây dựng kế hoạch mua bổ sung các loại giáo trình, tài liệu phù hợp với chuyên ngành gửi Thư viện trường lên kế hoạch mua sắm.

- Có kế hoạch bổ sung thêm các trang thiết bị, phương tiện kỹ thuật thiết yếu: máy tính, máy ảnh, máy ghi âm,... để phục vụ cho các hoạt động quản lý thực tập.

- Đầu tư mua các thiết bị hiện đại như: máy quay, thiết bị ghi âm, ghi hình...

- Tăng cường đầu tư tài chính để phát triển đối tác.

- Hỗ trợ cho GV tham gia hướng dẫn TTSP, các đoàn đến cơ sở thực tập kiểm tra, đánh giá chi phí xăng xe, đi lại giao tiếp...

- Hỗ trợ cho SV đi TTSP.

2.4. Khảo nghiệm tính cần thiết, tính khả thi về các biện pháp nâng cao chất lượng thực tập sư phạm của sinh viên ngành Sư phạm tiểu học, Trường Cao đẳng Sơn La

Để khẳng định giá trị thực tiễn và tính khả thi của các biện pháp trên, việc khảo nghiệm được áp dụng với CBQL và GV, SV trực tiếp tham gia vào công tác TTSP; CBQL, GV là những cá nhân có chuyên môn nghiệp vụ vững vàng, có uy tín và trách nhiệm cao, có thâm niên và kinh nghiệm trong công tác và trong chỉ đạo, hướng dẫn 3 tuần TTSP khối TTSP lần 1 đối với CĐTH K52 tại các trường tiểu học của huyện Mai Sơn, 6 tuần thực tập lần 2 của CĐTH K51 tại các trường tiểu học trên địa bàn TP. Sơn La.

Sau 3 tháng khảo nghiệm giá trị thực tiễn và tính khả thi của 6 biện pháp, chúng tôi có kết quả như sau:

Các biện pháp quản lý đề xuất nhằm nâng cao chất lượng TTSP cho SV Trường Cao đẳng Sơn La được đánh giá với mức độ cần thiết cao. Biện pháp *Hoàn thiện cơ chế quản lý hoạt động TTSP* được CBQL, GV và SV đồng nhất ở mức “rất cần thiết” (96,1%). Bên cạnh đó, còn có biện pháp *Chỉ đạo xây dựng và phê duyệt kế hoạch, phát triển đội ngũ quản lý, chỉ đạo hoạt động TTSP* cũng được đánh giá “rất cần thiết, rất khả thi” (90,9%). Đánh giá cao nhất về tính khả thi là biện pháp *Hoàn thiện cơ chế quản lý hoạt động TTSP* và biện pháp *Phát triển đội ngũ quản lý, chỉ đạo hoạt động TTSP*.

Như vậy, đề xuất chúng tôi đưa ra đã nhận được sự đồng thuận và hưởng ứng rất tích cực từ phía các chuyên gia, các CBQL, GV hướng dẫn và SV, những người trực tiếp tham gia công tác TTSP ở Trường Cao đẳng Sơn La, tuy chưa nhận được sự thống nhất 100% nhưng chúng tôi hi vọng hiệu quả của những đề xuất đó được thể hiện trong thực tiễn sẽ minh chứng cho tính đúng đắn, khoa học và tạo điều kiện từ phía CBQL và GV hướng dẫn tham gia công tác quản lý, tổ chức, hướng dẫn TTSP ở trường.

Qua kết quả khảo nghiệm lấy ý kiến của các chuyên gia là CBQL và GV có thâm niên và kinh nghiệm chỉ đạo hướng dẫn TTSP cho thấy, 6 biện pháp nâng cao chất

lượng TTSP đề xuất đều mang tính cấp thiết và khả thi cao, phù hợp với đặc điểm Trường Cao đẳng Sơn La. Việc thực hiện đồng bộ các biện pháp này sẽ nâng cao chất lượng và hiệu quả TTSP cho SV nhà trường.

3. Kết luận

Qua nghiên cứu lý luận và thực trạng công tác TTSP cũng như công tác tổ chức quản lý TTSP hiện nay ở Trường Cao đẳng Sơn La cho thấy, nhà trường đã thu được một số kết quả nhất định, đề ra được một hệ thống các biện pháp và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác TTSP, tuy nhiên chất lượng và hiệu quả còn nhiều hạn chế. Việc đổi mới và xây dựng một hệ thống các biện pháp quản lý TTSP hợp lý, khoa học sẽ là khâu đột phá góp phần nâng cao chất lượng thực sự của hoạt động này.

Trường Cao đẳng Sơn La cần khảo sát tổng thể và đánh giá chính xác việc tổ chức chỉ đạo TTSP cho SV trong những năm qua, từ đó có những định hướng cơ bản, khái quát và biện pháp chỉ đạo cụ thể phù hợp, nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng TTSP; quan tâm hơn nữa tới việc lựa chọn và đặc biệt là bồi dưỡng cán bộ chỉ đạo, hướng dẫn TTSP, về tri thức khoa học và nghiệp vụ quản lý TTSP; thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng cho GV tập huấn hướng dẫn TTSP; đổi mới công tác đánh giá TTSP cả về nội dung và hình thức nhằm thu được các kết quả phản ánh đúng các phẩm chất, năng lực của SV; tăng cường cơ sở vật chất cho chỉ đạo TTSP: có kinh phí TTSP, kinh phí bồi dưỡng cán bộ chỉ đạo, hướng dẫn và các cơ sở vật chất khác phục vụ cho TTSP.

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ GD-ĐT (2003). *Quy chế thực hành thực tập sư phạm áp dụng cho các trường đại học, cao đẳng đào tạo giáo viên phổ thông, mầm non trình độ cao đẳng hệ chính quy* (Ban hành theo Quyết định số 36/2003/QĐ-BGDĐT ngày 01/8/2003 của Bộ GD-ĐT).
- [2] Trường Cao đẳng Sơn La (2009). *Quy chế tổ chức và hoạt động của Trường Cao đẳng Sơn La*, ban hành kèm theo Quyết định số 751/QĐ-UBND ngày 24/03/2009 của UBND tỉnh Sơn La.
- [3] Nguyễn Đình Chính - Phạm Trung Thanh (2001). *Kiến tập và thực tập sư phạm*. NXB Giáo dục.
- [4] Nguyễn Minh Đạo (1977). *Cơ sở khoa học quản lý*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [5] Hà Thế Truyền (2010). *Quản lý nhà trường*. Học viện Quản lý giáo dục.
- [6] Trần Kiểm (2010). *Khoa học tổ chức và quản lý trong giáo dục*. NXB Đại học Sư phạm.
- [7] Trần Khánh Đức (2004). *Quản lý và kiểm định chất lượng đào tạo nhân lực*. NXB Giáo dục.